

Sensorveiledning NOR1302 H2020

Emnesiden fastslår at kurset skal gi ”en innføring i norsk, i noen grad også nordisk, barne- og ungdomslitterær tradisjon”, og at det skal gi ”en introduksjon til barne- og ungdomslitteraturens egenart som litteratur og studiefelt knyttet til barnebokas historie, sjangertradisjoner og lese måter” (jamfør <https://www.uio.no/studier/emner/hf/iln/NOR1302/>). Etter fullført emne skal studentene derfor kunne:

- gjøre rede for viktige utviklingslinjer i norsk, og til dels nordisk, barne- og ungdomslitteratur dokumentere grunnleggende kjennskap til barnebokas ulike sjangere, uttrykk og funksjonsmåter
- skal kunne analysere barnelitterære tekster
- ha noe kunnskap om litteraturresepsjon og leseutvikling

Litteraturhistorisk pensum og barnebokens funksjonsmåter/siktemål

Pensum er denne høsten utvalgt etter et litteraturhistorisk prinsipp, nettopp for å kunne gi studentene innsikt i og kunnskap om utviklingslinjer i norsk, og til dels nordisk, barne- og ungdomslitteratur. Et gjennomgående tema i undervisningen har også vært barnebokens funksjonsmåter og derigjennom forholdet mellom de to barnelitterære siktemålene og tradisjonene *moralisering* og *læring* på den ene siden og *lek* og *underholdning* på den andre, og hvordan disse prinsippene kommer til uttrykk i barnelitterære tekster i litteraturhistorien. I denne sammenheng har vi gjennomgående diskutert forholdet mellom de to innad i konkrete pensumtekster. Dette er av liten betydning, men for øvrig vil jeg nevne at Elsa Beskows *Tant Grön, tant Brun och tant Gredelin* (1918) er fjernet fra pensum.

Barnelitteratur som én eller flere sjangere?

Et annet mye omtalt og diskutert tema i undervisningen har vært ulike syn på barnelitteratur i det barnelitterære forskningsfeltet. Særlig har vi tematisert diskusjonen om barnelitteratur bør anses som en egen sjanger, eller om den er en litteraturtype som består av *mange barnelitterære sjangere* (i flertall). Dette innebærer at studentene bør kunne dra veksler på poenger fra Perry Nodelmans artikkel ”Barnelitteratur som sjanger” (2013, s. 12–54), eller i det minste referanser til denne og disse sjangertrekkene i sekundærartikkelen ”Barne- og ungdomslitteratur” (2012, 189–212) av Bache-Wiig og Hernæs Linhart.

Fortellerinstansens leserhenvendelse – krav til begrepsbruk

Det analytiske momentet vi har lagt størst vekt på gjennom hele semesteret, er fortellerinstansens leserhenvendelse og hvordan eller i hvilken grad fortelleren tilpasser seg og henvender seg til barneleseren, eller om hen parallelt også henvender seg til en voksen leser. Her har vi særlig diskutert Barbara Walls begreper *single*, *double* og *dual address* (fra *The Narrator's Voice*, 1991). Denne teksten er ikke pensum; men disse begrepene behandles av de nevnte Bache-Wiig og Hernæs Linhart (2012, 189–212), og studentene har også Walls tekst tilgjengelig på Canvas. I analysen bør de derfor som et minimum benytte seg av begreper som førstepersonsforteller, tredjepersonsforteller, leserhenvendelse, *single*, *double* eller *dual address*, og eventuelt også begreper som allalderlitteratur (som kan knyttes til *dual address* og en likeverdig henvendelse til voksne lesere og barnelesere) (ambivalente tekster er derimot et begrep vi i liten grad har diskutert i undervisningen). For å oppnå høy måloppnåelse, bør disse begrepene utdypes i form av problematisering og/eller konkret(e) eksempel(er)/sitat(er) fra den valgte teksten, og gjerne eksempel(er) fra ett eller et par andre pensumtekster. Kurset har denne høsten i liten grad vektlagt punktet om leseutvikling.

Kilder, referanser og litteraturliste

Til sist vil jeg poengtere at eksamen kun er på fire timer, og at studentene derfor ikke har mye tid til å føre kilder korrekt. De har fått beskjed om at de må oppgi kilder/referanser i løpende tekst ("etter beste evne"), og at det vil være naturlig å oppgi *forfatternavn, årstall og sidetall ved direkte sitat*, men at det ellers er ok å oppgi *kun etternavn eller etternavn og årstall* ved bruk av poenger fra teori/sekundærlitteratur. De har også fått beskjed om at det er ok å benytte seg av slike poenger fra teori/sekundærlitteratur etter eget hode *uten å referere*, slik det fungerer på en firetimers skoleeksamen, uten å referere til hvilken teoretiker/tekst det er snakk om, dersom alternativet er å miste sentrale poeng. Eksamensbesvarelsen skal ha litteraturliste. Det er ok å referere til PowerPoint der annet alternativ ikke finnes, men dersom begrepene er å finne i pensumlitteraturen, skal denne benyttes. Studentene har derfor fått beskjed om at PP ikke skal være en sentral kilde under eksamen, og at de helst bør unngå å benytte PP.